

7 ting at vide om Dobbs-abortsagen nu for Højesteret

Artikel af: Katie Yoder og Jonah McKeown

Den 1. december 2021 hørte den amerikanske Højesteret en historisk sag, der direkte anfægter "Roe og Wade" dommen fra 1973, der legaliserede abort på nationalt plan. Den 2. maj 2022 blev et påstået første udkast til afgørelsen lækket, som – hvis det er ægte – tyder på, at den amerikanske Højesteret er klar til at omstøde "Roe og Wade" og returnere spørgsmålet om legalisering af abort til de enkelte stater. Hvis det sker, vil mere end et dusin stater straks forbyde abort. Her er hvad du behøver at vide:

1. Hvad drejer sagen sig om?

Sagen, som er kendt under betegnelsen "Dobbs v. Jackson Women's Health Organization"¹, drejer sig om en lov vedtaget i 2018 i Mississippi, som forbyder de fleste provokerede aborter efter 15. graviditetsuge. "Dobbs" står for Thomas E. Dobbs, direktør i Mississippi Sundhedsministerium². Jackson Women's Health Organization udfører provokerede aborter i Jackson, Mississippi, og er den eneste abortklinik i denne stat.

Sagen fokuserer på spørgsmålet om "hvorvidt alle tidligere forbud mod provokeret abort på præ-levedygtige fostre er forfatningsstridige", eller om stater kan forbyde provokeret abort, før et foster kan overleve uden for livmoderen. Sagen udfordrer to tidligere skelsættende abortsager, som Mississippi kalder "ekstremt forkerte": "Roe og Wade" og "Planned Parenthood"³ og Casey".

2. Hvorfor udfordrer sagen "Roe og Casey" afgørelsen?

I "Roe og Wade" afgjorde Højesteret, at stater ikke kunne forbyde provokeret abort af et foster før det er levedygtigt, hvilket tidspunkt retten fastslog til at være 24 til 28 uger inde i graviditeten. Næsten 20 år senere i 1992 blev "Roe og Wade" afgørelsen fastholdt i sagen "Planned Parenthood og Casey". Denne afgørelse fastslog, at mens stater kunne regulere aborter før levedygtighedsalder, kunne de ikke håndhæve en "urimelig byrde", defineret af domstolen som "en væsentlig hæmsko/forhindring for en kvinde, der søger en abort af et ikke-levedygtigt foster."

Loven i Mississippi, som er emnet for Dobbs-sagen, forbyder abort uger før fastsat levedygtighed.

"Må en stat i henhold til Forfatningen forbyde provokerede aborter før levedygtighed?" – "Ja", argumenterer Mississippi kortfattet. "Hvorfor? Fordi intet i Forfatningens tekst, struktur, historie eller tradition understøtter retten til abort."

3. Hvem har ført sagen for retten?

Tre personer udtalte sig for dommerne i december. Scott G. Stewart, statsadvokat i Mississippi, fik 35 minutter til at repræsentere staten. For Jackson Women's Health Organization fik Julie Rikelman,

¹ Jackson Women's Health Organization (JWHO) er statsejet abortklinik i Jackson, Mississippi

² State Health Officer of the Mississippi State Department of Health

³ Planned Parenthood: en nonprofit organisation, der forsker i og giver råd om prævention, familieplanlægning og reproduktive problemer)

juridisk direktør for Center for Reproductive Rettigheder⁴, 20 minutter. Den amerikanske statsadvokat Elizabeth B. Prelogar havde 15 minutter til at argumentere til støtte for Jackson Women's Health Organization.

4. Hvor kan amerikanere høre eller læse de argumenter, der blev fremført?

På Højesterets hjemmeside tilbydes lydoptagelse og udskrifter af alle argumenter i retssagen.

5. Hvordan blev udkastet til afgørelse lækket? Er det ægte?

Det DC-baserede nyhedssite Politico fik udkastet fra en endnu uidentificeret kilde. Idet han bekræftede udkastets ægthed, udtalte overdommer John Roberts den 3. maj, at han har instrueret domstolens politimester om "at iværksætte en undersøgelse af kilden til lækagen."

Lækager fra Højesteret er sjældne. Sådanne interne arbejdsudkast formodes at forblive strengt fortrolige i henhold til rettens langvarige skik. lagttagere siger, at lækagen udgør et alvorligt tillidsbrud i Højesterets proces.

6. Hvad siger det lækkede udkast, og afspejler det rettens endelige afgørelse?

Det lækkede udkast viser, at Højesteret vælger side til fordel for Mississippis loven, og samtidig en fuldstændigt afviser af "Roe og Casey".

"Vi mener, at "Roe og Casey" skal tilsidesættes," skriver højesteretsdommer Samuel A. Alito Jr. i det påståede 98 sider lange udkast til dokument, som er mærket som "domstolens afgørelse⁵." "Det er på tide at tage hensyn til Forfatningen og give spørgsmålet om abort tilbage til folkets valgte repræsentanter."

Politico-artiklen siger, at fire andre højesteretsdommere har tilsluttet sig Alito, således at der er flertal. Tre dommere forbereder dissenser, og overdommer John Roberts – som ofte er både for og imod – har endnu ikke taget stilling.

Uanset om udkastet er ægte eller ej, er det på nuværende tidspunkt umuligt at sige, om det afspejler rettens endelige afgørelse, da stemmer og sprogbrug i udkastene kan ændre sig. Højesterettens afgørelse vil ikke være endelig, før den er offentliggjort, og det er endnu ikke klart, om retten vil offentliggøre den endelige afgørelse tidligt, eller holde sig til den forventede dato omkring sidst i juni.

7. Hvad vil der ske, hvis Højesteret i sidste ende omstøder "Roe og Casey"?

Uanset hvad retten i sidste ende beslutter, vil konsekvenserne være enorme for nationen.

Hvis "Roe og Casey" afgørelsen omstødes, vil abortlovgivningen blive overladt til hver enkelt stat. Guttmacher Institute⁶, en reproduktiv forskningsorganisation, som engang var en del af Planned Parenthood, forudsiger, at 26 stater helt sikkert eller sandsynligvis vil forbyde provokeret abort.

⁴ Litigation director of the Center for Reproductive Rights

⁵ Opinion of the Court

⁶ Guttmacher Institute, reproductive research organization

Hvis loven i Mississippi bliver omstødt, og "Roe og Casey" bliver bekræftet, ville det være et ødelæggende tilbageslag for pro-life-bevægelsen, som har fastlagt sin langsigtede juridiske strategi på en dag at have et konservativt superflertal i højesteret, som det er tilfældet i sagen i dag.

Ovenstående artikel er en fortsættelse i en serie, der undersøger den amerikanske højesteretssag "Dobbs og Jackson Women's Health Organization", som er en direkte indsigelsen mod afgørelsen fra 1973 i "Roe og Wade", der legaliserede abort i hele USA. Denne historie er blevet opdateret siden den oprindeligt blev trykt den 30. november 2021.